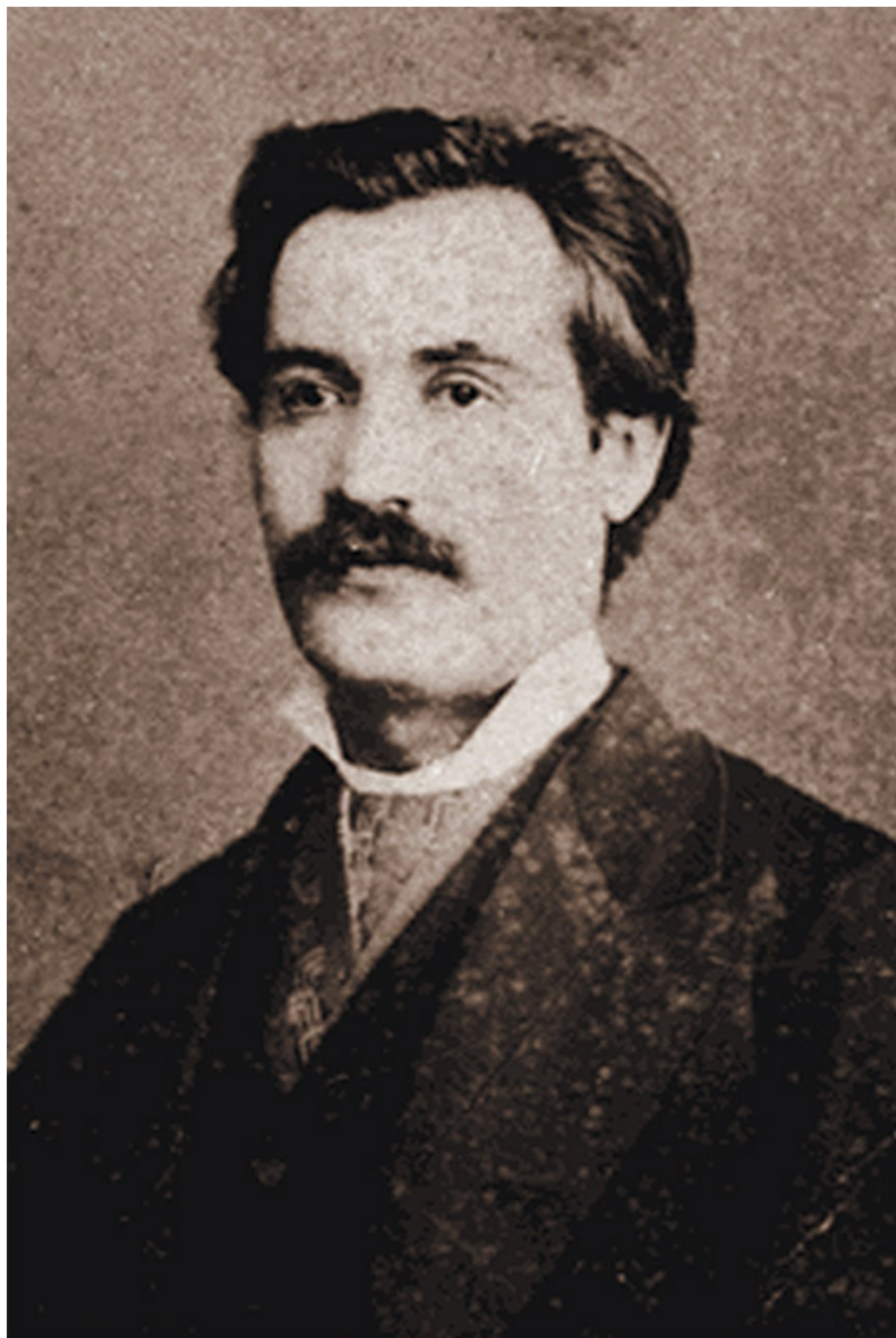

**[„DIN CAUZA UNEI
SELECȚIUNI...”] – de Mihai
Eminescu [21 mai 1883]**

Din cauza unei selecțiuni mărginite la un număr mic de indivizi, împreună cu sleirea progresivă a productivității pământului pe care trăiesc, se nasc, mai cu seamă în locuri izolate de munte, gușații cretinizați – neaude – neavede-neagreul pământului, mai mult bușteni decât oameni. Atât organele simțurilor cât și iritabilitatea musculară sunt degenerate la acești oameni: nici impresii din afară, nici motive dinlăuntru nu sunt în stare a-i mișca în mod normal.

Se vede că d. Ion Brătianu a comandat Chirișopolilor săi ca cu asemenea indivizi să-i populeze simulacrul de Adunare din Dealul Mitropoliei; căci te trec fiorii când vezi menajeria ce se crede chemată a modifica legea fundamentală a țării și care în realitate n-a fost înjghebată decât pentru a se opera o lovire de stat.

Mulți roșii sunt de-o decrepitudine fizică vădită; mulți n-au două dramuri de creieri veritabili în cap; dar pentru cei mai mulți cretinismul moral e semnul distinctiv al existenței lor.

Nu avem deloc de gând de-a ne supăra pentru asta. Nimeni nu se mai supără pe bolnavii incurabili. Simptomele patente ne împing însă a scrie șiruri ca o încercare de studiu psihopatic nicidecum ca o apostrofă politică.

Cum să numim în adevăr pe aceste bipede cari n-au nici rușine, nici onoare, nici remușcare, cari, incapabile de bine și adevăr, nu pot fi puse în mișcare de nici un motiv abstract și uman, ci numai de nesațiul pântecelui și de viciile cari – i mănâncă pe la toate încheieturile?

Cine cunoaște de ex. pe acest Dimancea, foarte mărginit și foarte impertinent, care nu pricepe nimic și s' amestecă în toate, care nu-și datorește cariera sa decât împrejurării că e nepot al d-lui Brătianu, cine cunoaște pe Vilacrose, înțelepțit, precum am zis, în sacerdoțiul templelor Venerei vulgivate, pe ultrarevizionistul și ultraliberalul d. Ștefan Belio, cunoscut pentru fel de fel de ultrarevizuiri de altă

natură, cine cunoaște pe luceferii negri Epurescu – fundescu, născuți amândoi sub zodia ciorilor, și vede această introlucare prezidată de cel mai fără de scrupul, cel mai cinic și mai sofist dintre ei, de veneticul care plătește cu ură binefacerile patriei sale adoptive – n-ar mai fi adoptat-o! – acela își poate face o idee de situația în care se află omul cuvântător rătăcit din fatalitate în acea menajerie.

Închipuiască-și cineva la ce rol ar fi fost redusă opoziția rămânând în acea mișină.

Închipuiască-și cineva că oameni onești și serioși erau trimiși acolo ca să vorbească – cu cine? Să convingă – pe cine?

Pe-un Dimancea, pe-un Epurescu, pe Vilacroșe, pe dolichodactilul Costinescu, pe mucenicul Simeon?

E cu puțință a vorbi cu asemenea oameni, necum a-i convinge? Sunt ei oameni? Sunt în stare să aprecieze un adevăr, să înțeleagă o idee, să simtă greutatea unui lucru, când ei n-au Dumnezeu, n-au scupule, n-au conștiință? Când nici o izbire morală nu mai e 'n stare a-i face să roșească?

E ca și când Laplace ar fi trimis să explice mecanica cerească și ordinea divină a lucrurilor din lume înaintea unei adunări de idioți !

Lucrul cel mai bun pe care opoziția putea să-l facă era să nu recunoască această introlucare, s-o părăsească înainte de-a se constitui. Ceea ce s-a făcut. Astfel oamenii mai întregi și mai luminați din țară au scăpat de sarcina penibilă de-a sta de vorbă și de ceartă cu toată strânsura comună, ignorantă și malonestă din care se compune majoritatea roșie. Mai au gust să înjure și să întrerupă? Înjure-se încai ei în ei, injure reciproc pe cei ce-au fost în stare a produce asemenea caricaturi morale cum sunt ei. Cu oameni în puterea cuvântului nu sunt vrednici să vorbească și nu vor mai vorbi.

Și d. Ioan Brătianu gândește să prefacă strânsura aceasta în Adunare ordinară? Va să zică vrea d-sa să mai domnească patru cinci ani cu o majoritate compusă din... scursăturile corupției sale administrative?

Nul și neavenit e tot ce fac, tot ce zic acești oameni.

Pușcăria și carantina propuse de fostul lor prezident de Consiliu și fost prezident de Cameră, de fratele drept al actualului prim ministru, iată ce merită acești oameni, iar nu să dicteze legile unei țări.

Zilnic hidoasa pocitură, precum numește nemuritorul Alecsandri pe reptilul care a mușcat țara aceasta de călcâiul ei achilic, ne vine cu rețete revizioniste în „Pseudo – românul „, adecă ar vrea să discute. Ca și când oameni ca pocitura, al căror creier, prin preformațiune ereditară, e predestinat a produce neadevăr și vicleșug, pot să discute cu noi onest și fără sofisme vre-o cestiune din lume.

Bună-rea fie Constituția, n-o discutăm cu oameni cari n-au dreptul de-a o discuta cu noi. Pact între țară și dinastie, Constituția e un instrument de pace internă, întărit prin jurământul regelui, e proprietatea țării. Numai reprezentanții țării, nu reprezentanții lui Pelin și Țepeluș, au dreptul de-a o schimba. Nu avem a discuta cu furi și gazde de furi prețul și calitatea unor lucruri cari nu sunt ale lor.

Nu cei amenințați cu pușcăria și carantina de propriul lor șef pot modifica o iotă măcar din ceea ce constituie legământul între țară și Coroană. Nu apetiturile gaștei, pe care d. Ioan Brătianu însuși a declarat în Senat a nu le mai putea sătura, pot să determine direcțiunea de mișcare a unei țări cari a trăit și s-a mișcat de la 1200 și până azi, în timp pe când cele mai multe din mutrele confiscate ale acestei introlucări se aflau încă peste Dunăre, încinse cu tei și vânzând bragă.

Nu poate țara aceasta, pururea liberă și pururea vârtoasă prin caracterul poporului ei, să îngăduie a fi cretinizată cu de-a

silă prin legi inspirate bilateral de demagogia cosmopolită și de tendințele absolutismului personal. Nu discutăm libertatea noastră și a poporului nostru cu cârdul de ciori pe cari le-am emancipat. Între liber și libert nu există punere la cale în privința dreptului public, căci condițiile sunt absolut inegale. Cel dentăi n-are decât de pierdut, cel de-al doilea numai de câștigat.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1882-1883, 1888-1889

„TIMPUL”, „ROMÂNIA LIBERĂ”, „FÂNTÂNA BLANDUZIEI”

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XIII

Mihai-Eminescu.Ro